

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificium In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventuales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. I. Vnde, post remissam culpam, satisfactionis existat obligatio.
Satisfactio duplex est, voluntaria, & Sacramentalis. Declaratur quid haec
possit. Vtramque rejiciunt haeretici, sed malè, & contra ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

uendæ obligatio, beneficij præstiti memoriam refricabit reo, majore nque inducet legum reuerentiam & obseruationem. Non aliter sanè nobiscum agit, misericors sit quantumuis Deus. Culpam omnem, pœnalque æternas, peccatori crimina sua ritè exponenti, liberalissimè concedit; multas tamen exigit, imo imponit; quo jure, mox videbimus. Satisfactiones hæ vocantur, & sunt: quas quidem vltroneas esse patitur: & sponte oblatas, refert in computus, debitive solutionem. Alias tamen legitimè à Sacerdotibus imponi vult, & à pœnitentibus acceptari: & sunt eæ, quas Sacramentales dicimus. Magna inter has est differentia; quam quia nonnulli non obseruant, aut sanè dissimulant, turbant omnia, clamore magno, fructu nullo. Itaque in duas partes diuidenda est oratio. Et primò quidem exponendum est quod pœnas in Sacramento injunctas spectat; quo jure exiguntur; quantum obligent; paruane an magnæ passim imponendæ. Deinde quid de pœnis vltroneis & afflictationibus corporis dicendum sit; quantum his placetur Deus; quanta ex iis ad peccatorem emolumenta obuenant; & tandem quâ ratione sanctum hoc carnis suæ odium sit exercendum.

§. I.

Vnde post remissam culpam, satisfactionis existat obligatio. Satisfactio duplex est: voluntaria, & Sacramentalis. Declaratur quid hæc possit, utramque reuiciunt hæretici, sed malè, & contra sacræ pagine mentem.

1. **V**T rebus dicendis fundamentum substernamus firmum & solidum, illud ante omnia statuendum est; non ita semper aut Contritioni, aut Sacramento Pœnitentiæ per Sacerdotis indulgentiam, criminum culpam condonari, vt etiam omnis omnino pœna iis debita, præter æternam, pœnitenti illico remittatur, sic vt nihil quidquam luendum restet. Pluribus hoc nunc agere non est animus, quod aliàs fortasse fusiùs prosequemur. Instituto meo sufficit, Tridentini Concilij decreto id esse sancitum. Ita habet. *Sancta Synodus declarat, falsum omnino esse, & à verbo*

Condonatæ culpæ, non semper condonatur omnis pœna peccati debita.

Trid. sess.
14. c. 8.

Dei alienum, culpam à Domino numquam remitti, quin vniuersa etiam pœna condonetur: perspicua enim & illustra in sacris litteris exempla reperiuntur, quibus, præter Diuinam traditionem, hic error manifestissimè reuincitur. Certè scelerum gratiam, culpæ inquam condonationem obtinuerat regius Psaltes: & tamen pœnam omnem crimini debitam, ne efflictim quidem eam deprecando, à se potuit auertere. Ita sacræ testantur litteræ. *Et dixit Dauid* 2. Reg. c.
ad Nathan, peccavi Domino. Dixitque Nathan ad Dauid; Do- 12. v. 13. 14
minus quoque transulit peccatum tuum; non morieris. Verumta-
men quoniam blasphemare fecisti inimicos Domini, propter verbum
hoc, filius qui natus est tibi, morte morietur: nequidquam nisi
est Dauid ieiunio obstinato, corporisque afflictionibus, pœnam
ex dolore morituri pueri orituram à se amoliri, accidit enim die
septimâ ut moreretur infans. Condonatâ culpâ, pœnas tamen
remissi sceleris exigit justus Deus: non est ergo disputandum vl-
teriùs, an peccati obtentâ gratiâ, culpâque jam remissâ, pœnæ
tamen à reo possint exigi; nisi injustum fortassè velimus Numen
dicere, quòd has à Dauide sibi per pœnitentiam reconciliato ex-
eegerit: exegit nihilominus tam seuerè. Indubitatum hoc & Sa-
cro-sanctum Ecclesiæ orthodoxæ dogma, instituti mei jam non
est pluribus demonstrare; neque quòd exinde consequitur, sa-
tisfactionem meritò postulari, vbi justum est quòd debetur,

Hinc pœ-
nitentia
voluntaria
ortum ha-
bent.

item Sacra-
mentales
satisfactio-
nes:

quæ sunt
pars inte-
gralis Sa-
cramenti.

Ex hoc principio ritè stabilito, & ab ipsis jam inde Ecclesiæ sanctæ incunabulis, ab omnibus Christi fidelibus legitimè percepto, ortum duxit, *primò* quidem pœnarum corporisque afflictationum voluntaria liberaque susceptio; vigiliarum ieiuniorumque, vti & cilicinarum vestium, quin & verberum sibi inflictorum sanctus vsus; quò pœnis à se Deo debitis, & aut hîc incussis flagellis, aut purgatorij igne expiandis satisfacerent, easque persoluerent in antecessum. *Secundò* ex hoc nata est satisfactio quam Sacerdos pœnitentibus, dum culpæ gratiam concedit, nihilominus imponit. Quæ quidem quamuis ad essentiã Sacramenti non requiratur (verum enim esset, absolutio- nisque virtutem omnem in condonandâ culpâ reo conferret, etiamsi nulla prorsus à Sacerdote pœnitenti imponeretur multa aut pœna) pars tamen integralis est, vt aiunt Theologi, & sine quâ Sacramentum non esset partibus requisitis omnimodè absolutum. Sic vir captus brachiis, quamuis ei adsint omnia quæ hominem

2.

hominem componunt, partibusque constet quæ humanam naturam constituunt, corpore inquam, atque animâ ratione præditâ, quorum gratiâ perfectus homo & est & dicitur; tamen quòd partibus careat, quæ à corpore humano exiguntur, rectè negatur homo integer, cum tamen nemo possit ire inficias, quin homo sit perfectus.

3. Hoc verò pœnæ quæ à Sacerdote imponuntur habent eximij, & quod pœnitentibus stimulos dabit ad eas non acceptandas tantum facile, sed & ad persolvendas etiam animo libenti & prompto; quòd longè majorem ad satisfaciendum virtutem habeant, præ ijs quas sponte suâ reus suscipit. Adeò ut eadem prorsus abstinentia, aut oratio, aut eleëmofyna, quam ex præcepto Confessionis quis exequitur, longè plura pœnarum debita expungat, quam si proprio pœnitentis exhibeantur arbitrio. In his enim totus actionis præstitæ valor ex operantis est opere; in illo autem præter operantis merita, feruorem agentis, actionisque bonitatem, accedit summa præstantia ex opere operato, id est, ex meritis Christi, quæ per Sacramentum, Sacerdotisque jurisdictionem pœnitentis satisfactioni legitime applicantur.

Sacramentales pœnitentia magis satisfaciunt quam voluntaria.

4. Neque parum attendendum est, quòd satisfactionem sic præscriptam, Confessionis præceptum esse dixerim. Ab eâ enim à Sacerdote impositâ, & à pœnitente acceptatâ, nascitur in pœnitente parendi obligatio: quandoquidem tota hæc causa virtute Clauium, & jurisdictione legitimâ peragitur; cui competit, non tantum *soluere*, sed *ligare*. Neque ab hæc multæ impositæ obligatione quisquam ritè absoluitur, nisi à legitimo iudice; id est aut ab eodem, aut certè ab alio, qui iuridicando legitimam etiam habeat potestatem.

Obligatio sub peccato.

Matt. 16.
v. 19.

5. Quòd si tandem istud quæritur, quanta sit quæ pœnitenti incumbit parendi obligatio: respondeo, per vulgatissimam esse Theologorum sententiam, id pro pœnæ impositæ gravitate dijudicandum esse. Et quidem si multæ leues sunt (v.g. quina orationis Dominicæ salutationisque Angelicæ recitatio) non nisi sub venialis peccati interminatione esse persolvendas. Quòd si verò magnæ fuerint, eæ inquam quæ communi prudentique hominum iudicio vulgares non censentur (has autem non pauci Theologi ad rosarium quinque decadum limitant) tum sanè mortalis incurrendi sceleris, si negligantur, noxam induci. Quòd sine dubitatione

Et quidem sub mortali si graves sunt, & imposita pro peccato gravi.

vllâ,

vllâ, si pro mortali crimine, & non pro venialibus solum fuerint injunctæ, judicandum est; cum & grauis sit materia quæ omittitur, & grauis sit caussa quæ justo præcepto dedit occasionem. Atquæ hæc de Sacramentali satisfactione pro instituti mei breuitate, communique hominum praxi, dicta videntur sufficere: cætera quæ dici possent, Scholis relinquo.

*Hæretici
negant vllam
satisfactionem
esse vtilem.*

Istud tamen præmittendum non est, non deesse, qui pro suo genio arroderere vt solent omnia, ita & satisfactionem ab Ecclesiâ sanctissimè usurpatam, conuellere, & infectari non cessant. Duplex est id hominum genus. Hæretici enim satisfactionem penitus omnem, contendunt, persolvendis peccatorum pœnis, prorsus esse inutilem; non eas tantum quas Sacerdotis imperium, sed & quas pœnitentis animus pro piâ affectione, liberoque assumit arbitrio. Etenim garrunt à Christo persoluta omnia, justum ab ejus Sanguine pro peccatorum debitis pretium appensum esse. Ac propterea per satisfactiones hominum, merita patientis Dei, vel obscurari, vel aliquâ ex parte saltem imminui. Pœnas itaque satisfactioni necessarias, vt euadant Nouatores hi, prout Concilium Tridentinum attestatur, *optimam pœnitentiam, nouam vitam esse docent, vt omnem satisfactionis vim, & usum tollant.* Nullâ itaque, ex eorum placitis, peccatorum pœnitentia aut detestatione opus est, peccata vt condonentur; neque vllis afflictationibus impetenda est caro sceleribus vindicandis, eluendisque eorum reliquiis: tantum à peccatis abstinendum est deinceps, vitæque in melius efformanda, & salua sunt omnia. Placidum enim uerò hominum genus, charitatisque & pacis imprimis studiosum. Adeo enim actiones omnes amoris trutinâ expendunt, & charitate dimetiuntur quidquid agunt, vt nec sibi quidem, præ charitatis studio, irasci libeat, nec corpori proprio bellum indicere. Nescio sanè quid D. Paulo in mentem venerit, dum seuerus sui iudex, *castigabat corpus suum & in seruitutem redigebat:* aut quo pacto id contigerit, vt qui visceribus charitatis complectebatur omnes, corpus proprium à tam benigno amoris amplexu excluderet. Nescio etiam cur in *flagella se paratum,* exclamet Dauid: nec cur *iniquitatem suam pronuntiet,* nec rursus cur *cogitet* id est sollicitus sit *pro peccatis suis semper:* vitam enim in melius commutauerat; neque antiquis implicata criminibus, sed noua prorsus ei ducebatur & innocens: vt quid ergo flagella cogitat, qui nulli crimini,

Resistantur.

6.

Trid. sess.
14. c. 8.

1. Cor. 9.
v. 27.

Psal 37.
v. 18. 19.

ni, propter nouam vitam, est obnoxius? Nolo hæreticorum ineptiis refutandis diutiùs immorari. Plenæ sunt Sacræ paginæ, plenæ Patrum lucubrationes, testimonijs, quibus sanctum hoc corpus petulantis odium commendatur; imò & præscribitur: plenæ sunt denique Sanctorum historie, castigationum & pœnarum, quas viri innocentissimi pro leuibus etiam noxis vindicandis, seuerissime, & si carni accommodè loqui libeat, crudelissime de se sumpturunt. Apage igitur hæreticorum sese palpantium, carni que suæ molliter abblandientium teneras voces, imò & temerarias. Patiatur sanè nunc caro quæ justè meruit sufferre, vt non Spiritui tantùm, hoc est animæ, sed & corpori benè sit.

S. II.

Graues & ingentes pœnitentias in Confessione passim imponendas esse, asseritur præter mentem Tridentini, à quo salutares & conuenientes dandæ præscribuntur.

7.

Aliud genus est hominum, in diuersa omnino abeuntium. Catholicus hi sunt, sed nimio, Ecclesiasticos mores & instituta reformandi, vt præ se ferunt, studio abrepti, satisfactionem Sacramentalem non rectè in Ecclesiâ passim administrari contendunt. De voluntariis pœnis rarus ipsis est sermo: sed circa Sacramentales multas à Sacerdotibus pœnitenti irrogandas, omnis penes illos sollicitudo est & cura; quasi si à rectâ Sacramenti Pœnitentiæ administratione, hæc in parte passim à Sacerdotibus aberretur. Causantur enim exiles esse multas, seu, vt jam vulgò loquimur, pœnitentias, quas Confessarij passim peccata confitentibus imponunt; neque eas esse, quæ scelerum grauitati respondeant: aliam fuisse olim Ecclesiæ veteris praxim, Patrumque sententiam: satis enim constare, grauisimas olim pœnas sceleratis impositas, quæ non vnum tantùm tenerent diem, sed & annos integros. Plenos esse Canones Ecclesiasticos, quibus & temporis diuturnitas, & jejuniorum frequentia, & genuflexionum modus, atque alia longè grauisima, sceleribus designantur supplicia; quæ quidem omnia exactè primitiua obseruabat Ecclesiâ. Nunc autem quid fit? preces aliquot peccatori grauisimo, sic quasi cursim recitandæ imponuntur,

Satisfactiones, non nisi graues, in Confessione imponendas, contendunt aliqui.

Proponuntur eorum rationes.